Україна

ПАСПОРТ

об'єкта культурної спадщини

Замок

(найменування об'єкта)

вид	**тип**	**Категорія пам'ятки**
Архітектурний	Комплекс	Національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

XVII ст.

2. Місцезнаходження об'єкта:

Тернопільська область, Чортківський район, смт. Золотий Потік, вул Дружби, 24

3. Охоронний № пам'ятки:

Охор. № 656-Н/1-11

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів УРСР від 24.08.63р №970

5. Наявність охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Встановлена в 60-х роках

6. Власник:

Державна власність. Рахується на балансі Національного заповідника «Замки Тернопілля», Генеральний директор заповідника - Маціпура Анатолій Вікторович, тел. 03550 2-42-47

7. Користувач:

Національний заповідник "Замки Тернопілля". Генеральний директор - Маціпура Анатолій Вікторович 47302, м. Збараж, вул. Б. Хмельницького, 6 тел .(03550) 24247

8. Охоронний договір:

Охоронний договір від 03 березня 2014 року, підписаний між Департаментом культури, релігій та національностей Тернопільської облдержадміністрації в особі директора Шергея Григорія Платоновича та Національним заповідником "Замки Тернопілля" в особі генерального директора Маціпури Анатолія Вікторовича.

9. Функціональне використання:

сучасне	**Первісне**	**інші (протягом часу існування об'єкта)**
Територія Національного заповідника "Замки Тернопілля".	Оборонна функція	ПД – СХ (Південний) корпус використовувався як в'язниця. Пізніше з 1967 по 1970р.р пам'ятка використовувалась комбінатом комунальних підприємств.

10. Історичні дані про об'єкт:

Історія замку у Золотому Потоці відноситься до початку XVII ст. Відомо, що тоді, в 1601 р. польський король Зиґмунд надає магдебурзьке право місту і наказує воєводі Брацлавському Стефану Потоцькому укріпити його оборонними мурами, щоб захистити жителів і приїжджих (в основному купців) від можливих нападників.

Виконавши наказ короля, а також дбаючи про економічне благополуччя своєї родини, яке залежало і від торгівлі, Стефан Потоцький будує великий замок у південній частині містечка, на лівому березі річки Потік. На відміну від інших замків того часу, цей був побудований не на високій горі, а на невисокому пагорбі і виглядав зовсім не могутньою твердинею.

За історичними свідченнями, замок до кінця XVIII ст. був не оборонний, а житловий. Він був головним маєтком Потоцького, який тут довгий час проживав з дружиною. Саме вона після смерті чоловіка намагалася надати замку оборонного характеру. Цим можна пояснити той факт, що замок був у списку французького інженера Гійома де Боплана, який в 30-х роках мав завдання від польського короля зміцнювати фортеці східних польських володінь. Саме для таких цілей були проведені роботи.

Замок являв собою чотирикутний квадрат з чотирма наріжними п'ятигранними вежами, кожна з них повернута в одну сторону світу, які з'єднувалися двометровими оборонними стінами висотою до п'яти метрів. Для оборонних цілей служили трьохярусні бійниці. Посередині фортеці була збудована триярусна вежа, на першому ярусі якої була розміщена і збереглася в'їздова брама. В подвір'я стояв палац з великою кількістю житлових приміщень, вікна і двері яких були виконані в ренесансному стилі. Доповнювали оборонні характеристики фортеці глибокий рів з водою, а також земляні вали.

Золотопотоцький замок впродовж XVII ст. зазнав випробувань, як і інші фортеці Галичини. В 1648 і 1655 рр. його захопили козаки. В 1672 р. він був взятий турецькою армією. В 1676 р. замок захопили орди Ібрагіма Шейтана, який наказав зруйнувати замок і місто вщент. На короткий час замок став власністю турків, але після поразки під Віднем у 1683 р. турки залишили його. Замок знову став власністю магнатів Потоцьких, які володіли ним до середини XVIII ст. На цей період припадає часткове відродження замку.

З кінця XVIII ст. Микола Потоцький продає замок голові суду в Станіславі Гнату Скваржинському. Пізніше його власниками стала родина Ольшевського, яка вирішила в 1840 р. побудувати біля замку великий палац, причому будівельний і оздоблюваний матеріал брали з замку, через що той зазнав великої шкоди.

В XIX ст. замок належав Янові Стойовському, Ізраїлеві Фрідману, згодом – послу Державної Ради у Відні Володимиру Гне вошу і його сину Олександру, якому він належав до 1939 р.

Х Р О Н О Г Р А Ф І Я.

Перші роки XVII ст.	Збудований замок у Золотому Потоці.
XVII-XVIII ст.	Замок-резиденція роду Потоцьких.
Лютий 1672 р	Місто відвідав шведський мандрівник Ульрік Вердум
Жовтень 1672 р	Фортецю зайняли турки
1676 р	Замок здобутий і спалений пашею Ібрагімом
1771 р	Згадка про замок в історичному документі.
1786 р	с. Золотий Потік разом з замком купив у Миколи Потоцького Гнат Скварчинський.
1840 р	Для побудови палацу Ольшевського взято в замку білокам'яні деталі.
1870 р	Випадково відкрито підземний хід, що сполучав замок з костелом
1892 р	Вперше описав замок О. Чоловський.
Кінець XIX ст.	Станом замку зацікавилось «Коло консерваторів»
30-ті роки XX ст.	Руїни замку були законсервовані.
2008 р	Замок було передано на баланс «Національного заповідника «Замки Тернопілля»

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі	Замок розташований на південній околиці селища, в північній частині на невеликому пагорбі. Зараз Золотий Потік має вигідне географічне розміщення, через нього проходить шлях до гірськолижного курорту «Буковель» (Наукові записки №2/2011 ст 228) Розташований при головному шляху з Києва і Поділля на Волинь, від Бучача на південь на віддалі 15 км.
Ландшафт	Комплекс знаходиться на невисокому пагорбі. З південно-східної сторони замок омиває потічок-річка, яка є притокою Дністра.
Опис об'єкта	Замок збудований за форталіційною системою, він утворює просторий квадрат з склепінчастою пивницею та надбрамною

	баштою, з п'ятикутними баштами на кутах. Поздовжній і торцевий фасади палацу оформлені «ганками» і відкритою галереєю. Портал первісного входу і наличники вікон декоровані ренесансовою різьбою. Посередині північно-східної стіни, під квадратною в плані, триярусною баштою з кам'яними обрамленнями вікон є в'їзна брама, перекрита бочковим та на півциркульним склепінням. Кам'яне обрамлення з внутрішньої сторони брами вирване так само, як і таблиця з написом, що знаходилася зі зовнішньої сторони над входом, на що вказує відповідне заглиблення. Збереглися цоколі і ребра башт. Кожна з кам'яних башт повернута в одну сторону світу і була забезпечена трьома ярусами бійниць. З південно-західного боку знаходиться рів з ескарпом і вал. В кам'яних оборонних стінах товщиною 2м, і баштах були бійниці для гармат і ручної зброї, на сьогодні знаходяться в незадовільному стані. У ПД-ЗХ частині подвір'я знаходиться криниця, повністю викладена з каменю, сьогодні вона засипана.
Перебудови, втрати й історичні нашарування	Замкові мури творять квадрат зі стороною понад 80м. Чотири роги були укріплені вежами. До нашого часу не дійшла західна вежа, зруйнована під час останньої війни, а потім розібрана. На територію замку провадить в'їзд в першому ярусі надбрамної вежі, спорудженої посередині ПН-СХ прясла муру. До вежі з двох сторін примикають одноповерхові корпуси з підвалами. До нашого часу вони дійшли повністю збереженими з частковими змінами і перебудовами. Забудову замкового подвір'я доповнюють два корпуси: Палацовий, прибудований до ПН-ЗХ муру і одноповерхова будівля, що примикає до ПД-СХ муру – колишня в'язниця. Оборонну систему замку доповнює з заходу рів з контрескарпом, що збережений до рівня внутрішнього двору замку, і фактично виконує роль підпірної стінки. Після війни залишки замкових приміщень використовувались для різних господарських потреб. Останнім користувачем палацового корпусу була швейна фабрика. Після ліквідації фабрики палацовий корпус занепав і стоїть в руїні.
Наявність творів мистецтва та їх опис	**Портал.** Поч XVIIст. Піщаник. Різьба. 656/3 Отвір дверей обрамлений могутнім виступом вверху, посередині декоративні галузки, роздвоюючись, відхиляються вниз вправо і вліво. Кінці галузок завершені розквітлими тюльпанами, крайні з них опущені вниз, середні підняті догори. Посередині гілка прикрашена двома

	листками, з яких верхній піднятий догори, а нижній опущений вниз. Портал завершений профільованим карнизом. Портал неодноразово білений, має втрати на карнизі. **Маскарон.** Поч XVIIст. Піщаник. Різьба. Маскарон у вигляді голови лева з розставленими вухами у формі близький до овалу. Плоскорізьблені очі оточені опуклими валиками брів, ліве скошене вниз, праве розташоване горизонтально. На місці пащі невеликий отвір, нижня щелепа не виділена. Внизу маскарон спирається на роздвоєний валик. Маскарон вкритий суцільним шаром кіптяви. **Обрамлення вікон.** Поч XVIIст. Піщаник. Різьба. 656/10-11. Вікна знаходяться на західній стіні палацу, справа від вхідних дверей. Верхня частина вікон оздоблена подвійним фризом з карнизом. Нижній фриз прикрашений трьома квітковими розетками розділеними тригліфами. Верхній фриз коротший, з двома розетками. З боків- профільовані тяги. В нижніх кутах – стилізовані квіткові розетки. Присутнє вищерблення в кількох місцях та загальне вивітрення каменю.
Опис території об'єкта	На сьогодні внутрішній двір замку та навколишня територія невпорядкована. На внутрішній території присутні дисонуючі будови. Оборонну систему замку доповнює рів з контрескарпом, що примикає до ПД-ЗХ прясла Зовнішню територію замку оточують зі всіх сторін житлові будинки та городи.
Загальна оцінка технічного стану об'єкта, дата, № акта технічного стану	Акт технічного стану від 18.05.2018р
Наявність інженерних мереж та обладнання	Не має
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта,найменування організації, яка провела оцінку, в грн	Балансова вартість згідно експертної оцінки станом на 1.01. 2018 р – 950980 грн

12. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Замок (1. Надбрамна вежа. 2. Північне крило ПН-СХ (східного) корпусу 3. Східне (південне) крило ПН-СХ (східного) корпусу 4. Палацовий ПН-ЗХ (північний) корпус 5. ПН (Північно-східна) наріжна вежа 6. Східна (Південно-східна) наріжна вежа 7. Південна (Південно-західна) наріжна вежа 8. Західна (Північно-західна) наріжна вежа(руїна, збережена на рівні фундаменту). 9. ПД-СХ (Південний) корпус (в'язниця) 10. Оборонні мури: ПН-СХ, ПД-СХ, ПД-ЗХ, ПН-ЗХ. 11.Криниця.)

13. Територія об'єкта:

Площа	Площа земельної ділянки - 1,15га.
Опис меж території об'єкта	З трьох сторін до стін замку підступає сільська забудова, натомість на південь замок розкривається в широку долину, облямовану лісом.

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Якості об'єкта, завдяки яким він набуває культурної цінності, як пам'ятка	Замок в с. Золотий Потік є цінною пам'яткою оборонної архітектури західного Поділля перших років XVII ст - являє собою давній виразний регулярний баштовий замок.

15. Зони охорони пам'ятки:

Організація-розробник науково-проектної документації	Управління архітектури та містобудування Тернопільського облвиконкому
Дата розроблення науково-проектної документації	План охоронної зони пам'ятки архітектури XVII ст – Замку в с. Золотий Потік розроблений 21.01.1972 р
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	Погоджено Начальником Тернопільського відділу у справах будівництва та архітектури 21 січня 1972 року
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної зони	

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науково-проектна документація з	1991 рік	Український спеціальний науково-реставраційний	Архів інституту

реставрації Замку у с. Золотий Потік РК консервації східної (ПД-СХ) та південної (ПД-ЗХ) веж в Золотому Потоці	1994 р	інститут “Укрзахідпроектреставрація” м Львів інститут “Укрзахідпроектреставрація” м Львів	НЗ «Замки Тернопілля"

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об’єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підрядна організація
Дослідницькі роботи	1892		Чоловський А	
Дослідницькі роботи	1991-1995			Інститут «Укрзахідпроектреставрація»

18. Основні джерела відомостей про об’єкт:

Археологічні матеріали	
Іконографічні матеріали	
Архівні матеріали	
Бібліографічні матеріали	- Історія міст і сіл УРСР. Тернопільська область. К., 1973, с15,185 - Ілюстративний каталог “Пам’ятки архітектури УРСР”, том 4, Тернопільська обл..; - Памятники градостроительства и архитектуры УССР. Т.4.К., 1986, с. 57 - Центральний державний архів України в м. Львові, Ф. 409, оп.1, спр.1710,с.1 - Львівська державна бібліотека ім.. В. Стефаника. Відділ рукописів. Фонд УК-23, с.91. Матеріали у справі реєстрації історико-архітектурних пам’яток у Східній Галичині, 1921-1329р. - Czolowski A. Dawne zamki i twierdze na Rusi Halickiej – Lwow, 1892,s.40. - Wojewodztwo Tarnopolskie. Tarnopol,1931,s.441. - Сіцінський Є. Оборонні замки Західнього Поділля. (Історично-археологічні нариси) Записки історико-філологічного відділу ВУАН.-Київ,1928.

8

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фото фіксація:

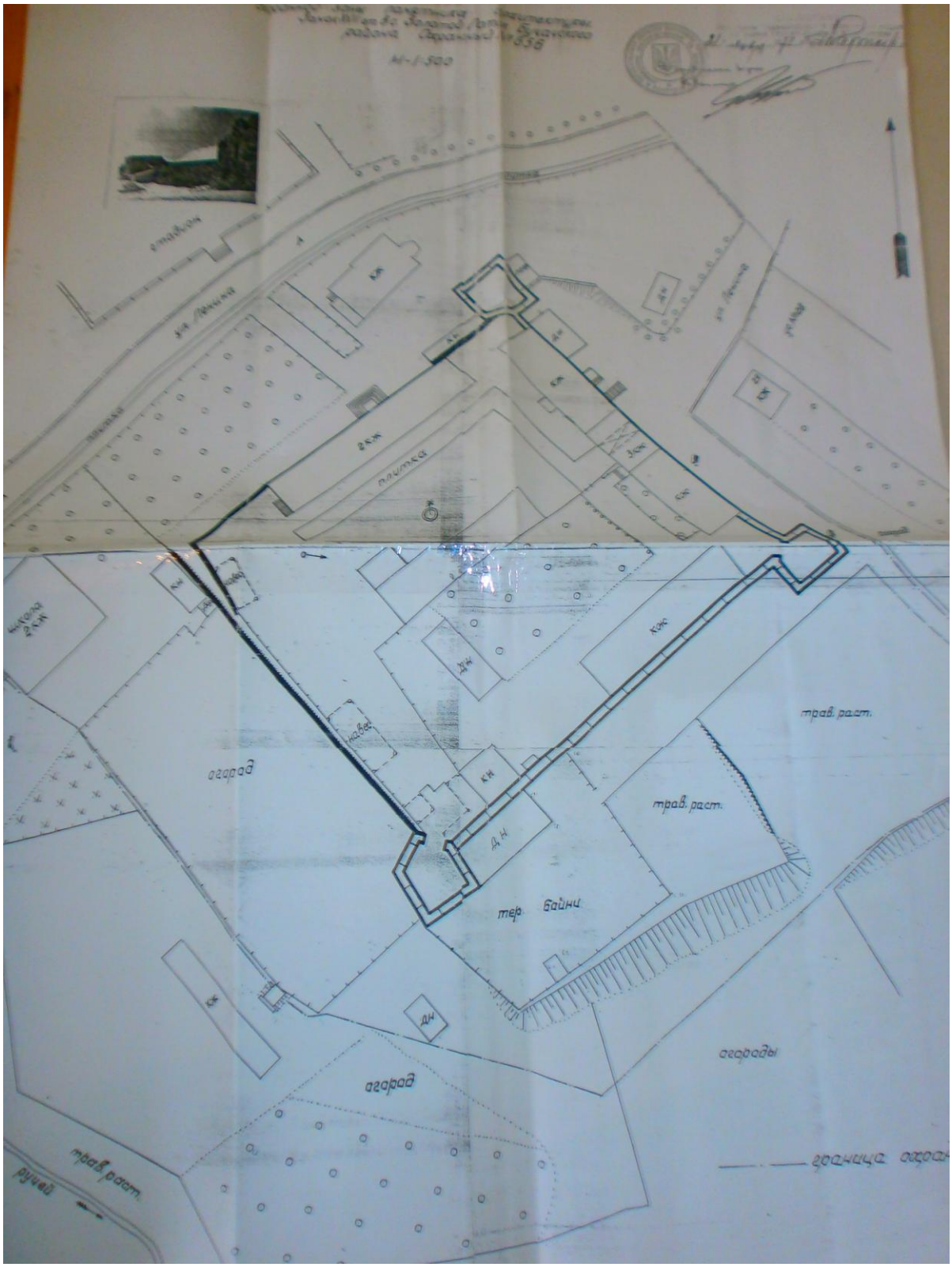
Найменування	К-сть арк	Дата виконання	Виконавець
План охоронної зони пам арх. Замку	1	28.08.1970	Сирант
Схема генплану з позначенням зон охорони	1	07. 2018р	Грабар Т. Б.
Обмірні креслення палацу	1	2016 р	
Головний фасад Палацу, схема кроків, схема балок	4	2016 р	
План прив'язки північно-східної вежі	1	1991 р	Ін-т "Укрпроектреставрація" м Львів
Фасад Пн-Сх вежі	1		Ін-т "Укрпроектреставрація" м Львів
Кадастровий план земельної ділянки	1	22.07.2015	Бутенко Т. Б.
Фото загального вигляду	2	Архів	
Вигляд з квадрокоптера	1	2018 р	Соломчак А
План об'єкта зі зміною напрямків світу та зміною напрямків світу.	1	06. 2014 р	Соломчак А.
Схема плану об'єкта	1	1991 р	Ін-т "Укрпроектреставрація" м Львів

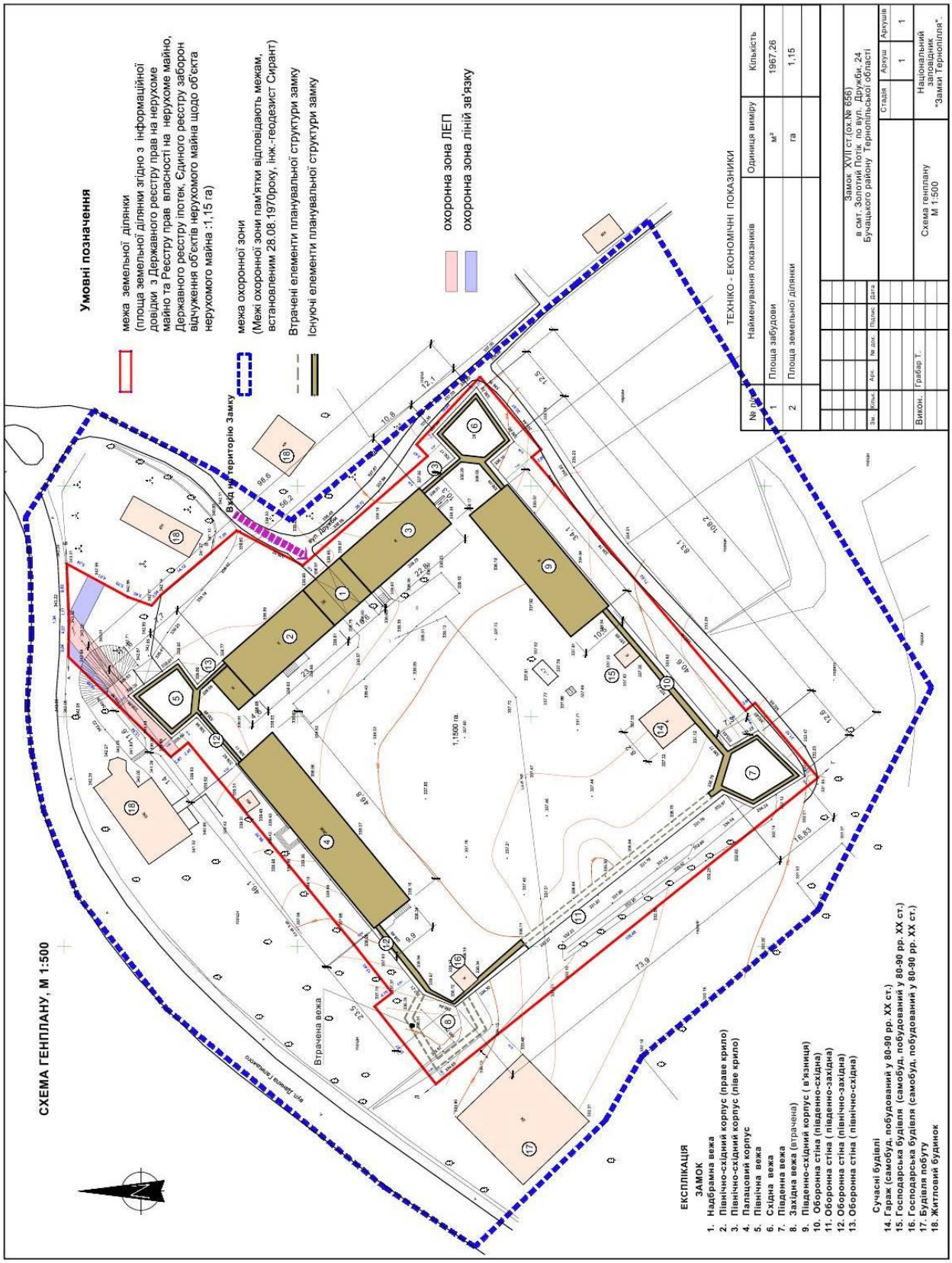
Паспорт склав:

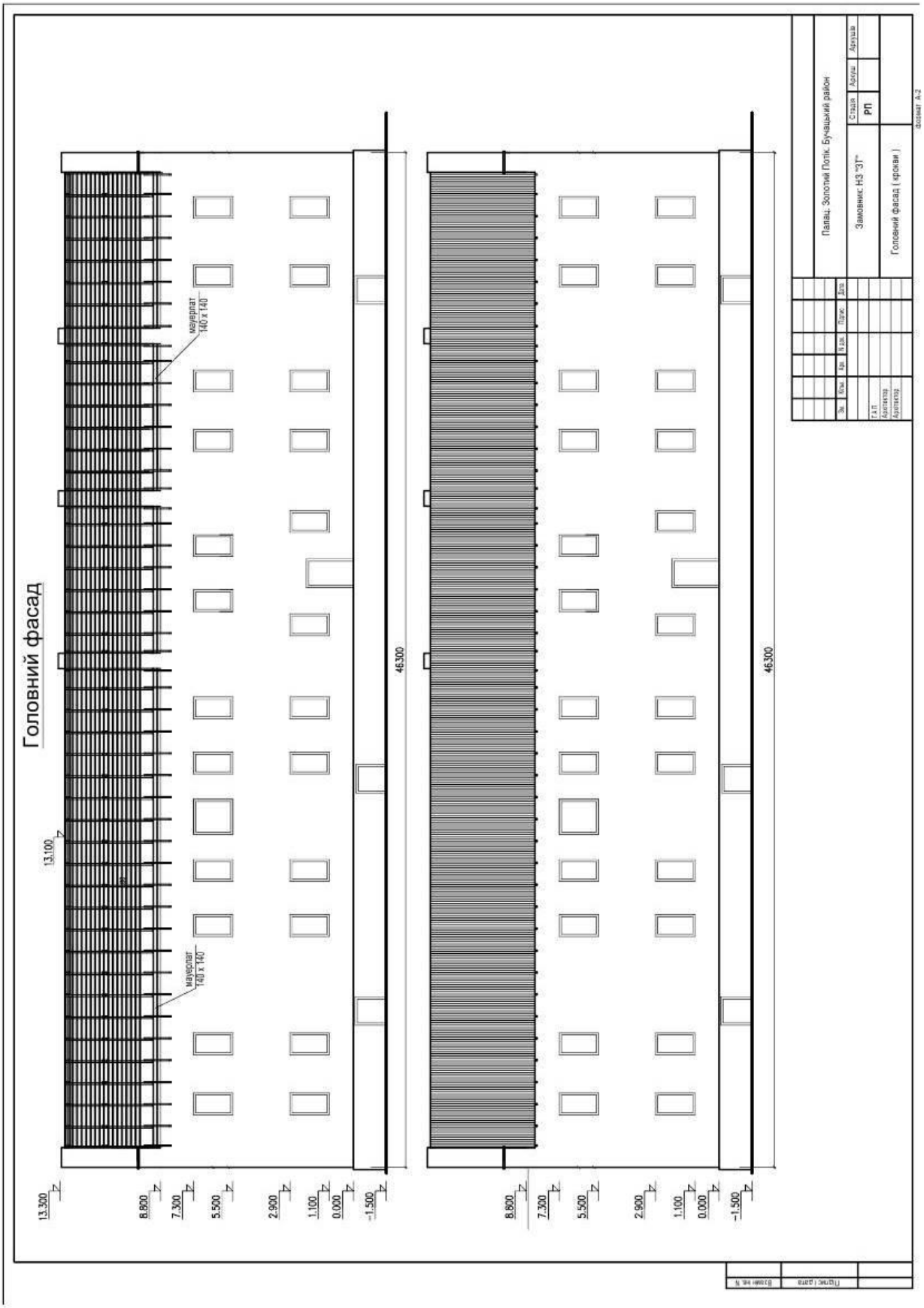
Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Провідний інженер відділу ОЕРПК НЗ «Замки Тернопілля»	Інженер - будівельник	Соломчак А. В.		06. 2018 р

Затверджено:
Начальник Управління
охорони культурної спадщини _____ **О. В. Єпіфанов**

Погоджено:
Начальник Управління
культури Тернопільської ОДА _____ **Г. П. Шергей**

М-1:500
стадион
ул. Ленина
2 Кж
плотина
Кж
Дн
Кн
навес
трав. раст.
огород
тер. байни
огороды
трав. раст.
ручей
граница огород

СХЕМА ГЕНПЛАНУ, М 1:500
Умовні позначення
межа земельної ділянки (площа земельної ділянки згідно з інформаційної довідки з Державного реєстру прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна щодо об'єкта нерухомого майна :1,15 га)
межа охоронної зони (Межі охоронної зони пам'ятки відповідають межам, встановленим 28.08.1970року, інж.-геодезист Сирант)
Втрачені елементи планувальної структури замку
Існуючі елементи планувальної структури замку
охоронна зона ЛЕП
охоронна зона ліній зв'язку
Вхід на територію Замку
вул. Дружби
вул. Замкова (Чапаєвська)
Втрачена вежа
ЕКСПЛІКАЦІЯ
ЗАМОК
1. Надбрамна вежа
2. Північно-східний корпус (праве крило)
3. Північно-східний корпус (ліве крило)
4. Палацовий корпус
5. Північна вежа
6. Східна вежа
7. Південна вежа
8. Західна вежа (втрачена)
9. Південно-східний корпус (в'язниця)
10. Оборонна стіна (південно-східна)
11. Оборонна стіна (південно-західна)
12. Оборонна стіна (північно-західна)
13. Оборонна стіна (північно-східна)
Сучасні будівлі
14. Гараж (самобуд, побудований у 80-90 рр. XX ст.)
15. Господарська будівля (самобуд, побудований у 80-90 рр. XX ст.)
16. Господарська будівля (самобуд, побудований у 80-90 рр. XX ст.)
17. Будівля побуту
18. Житловий будинок
ТЕХНІКО - ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ
№ п/п
Найменування показників
Одиниця виміру
Кількість
1
Площа забудови
м²
1967,26
2
Площа земельної ділянки
га
1,15
Замок XVII ст.(ох.№ 656)
в смт. Золотий Потік по вул. Дружби, 24
Бучацького району Тернопільської області
Стадія
Аркуш
Аркушів
1
1
Виконав
Грабар Т.
Схема генплану
М 1:500
Національний заповідник
"Замки Тернопілля".

Головний фасад
13.300
8.800
7.300
5.500
2.900
1.100
0.000
-1.500
46300
Мауерлат 140 х 140
Мауерлат 140 х 140
Палац Золотий Потік Бучацький район
Замовник НЗ "ЗТ"
РП
Головний фасад (кроки)
ГАП
Архітектор
Архітектор
Формат А-2

Специфікація деревини на покриття і перекриття палацу (варіант - 1)

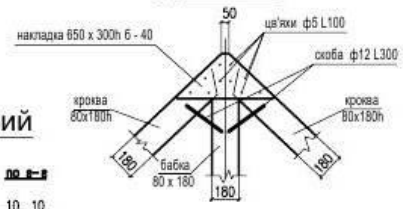
№ п/п	Назва елемента	Січення мм	Довжина мм	Кільк. шт.	Загал. довж. м	Об'єм м.куб.	Примітки
1	Кроква	80 x 200h	5800	94	545.2	8.72	
2	Кров'яний ригель (затяжка)	80 x 200h	4000	47	188.0	3.01	
3	Коньковий брус	100 x 100	44500	1	44.5	0.45	
4	Мауерлат	180 x 180	44500	2	89.0	2.88	
5	Накладка (дошка б = 40)	6-40 x 200h	450	47	21.2	0.17	
6	Кобилка	50 x 150h	1700	94	159.8	1.20	
7	Брусок (накладка на кроквu)	50 x 80	1300	94	122.2	0.49	
8	Обрешітка	50 x 50	44500	35	1557.5	3.89	
9	Дошка б - 25 мм. 135.0 м.кв.	-	-	-	-	3.37	
					всього :	24.18	
ПЕРЕКРИТТЯ НА ВІДМІТЦІ 4.000м.							
10	Балка перекриття (з двох брусів)	100 x 300h	7850	34	533.8	16.10	
11	Балка перекриття (з одного бруса)	100 x 300h	3850	7	27.0	0.81	
12	Балка перекриття (з одного бруса)	100 x 300h	3700	7	26.0	0.78	
					всього :	17.69	
ПЕРЕКРИТТЯ НА ВІДМІТЦІ 8.200м.							
13	Балка перекриття (з одного бруса)	100 x 250h	8500	39	331.5	9.95	
					всього :	9.95	
ЗАГАЛОМ ДЕРЕВИНИ ЗА ВАРІАНТОМ - 1 :						51.82 м. куб.	

Специфікація деревини на покриття і перекриття палацу (варіант - 2)

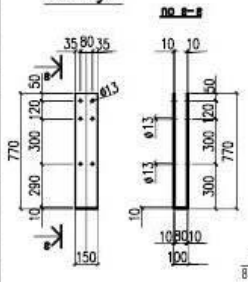
№ п/п	Назва елемента	Січення мм	Довжина мм	Кільк. шт.	Загал. довж. м	Об'єм м.куб.	Примітки
1	Кроква	80 x 180h	5800	94	526.4	7.58	
2	Підкіс	80 x 150h	2460	94	231.3	2.78	
3	Бабка	80 x 180	3830	47	180.1	2.60	
4	Мауерлат	140 x 140	44500	2	89.0	1.75	
5	Затяжка (ригель)	80 x 180h	8720	47	409.9	5.90	
6	Кобилка	50 x 150h	1700	94	159.8	1.20	
7	Накладка (дошка б = 40)	6-40 x 200h	650	47	30.6	0.37	
8	Обрешітка	50 x 50	44500	35	1557.5	3.89	
9	Дошка б - 25 мм. 135.0 м.кв.	-	-	-	-	3.37	
					всього :	29.44	
ПЕРЕКРИТТЯ НА ВІДМІТЦІ 4.000м.							
10	Балка перекриття (з двох брусів)	100 x 300h	7850	34	533.8	16.10	
11	Балка перекриття (з одного бруса)	100 x 300h	3850	7	27.0	0.81	
12	Балка перекриття (з одного бруса)	100 x 300h	3700	7	26.0	0.78	
					всього :	17.69	
ЗАГАЛОМ ДЕРЕВИНИ ЗА ВАРІАНТОМ - 2 :						47.13 м. куб.	

ПЛОЩА ДАХУ 625.0 м.кв.

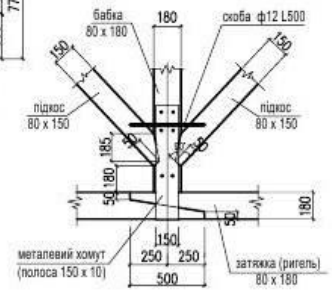
Вузол - А

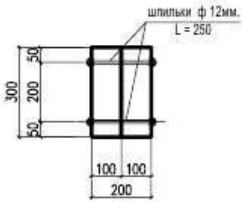
металевий хомут

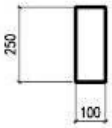
Вузол - Б

балка перекриття переріз 1 - 1

балка перекриття переріз 2 - 2

по б - б

розкріплення балок перекриття

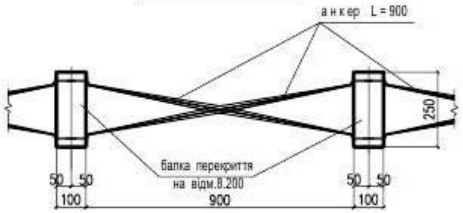

схема розкріплення балок перекриття металевими анкерами

(на відмітці 8.200)

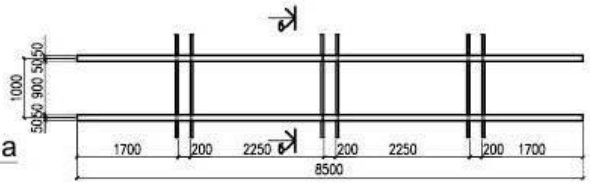
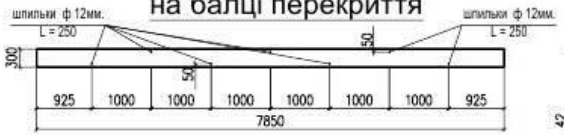
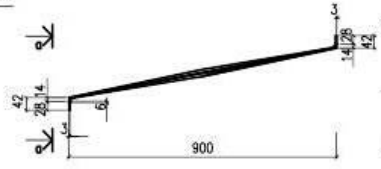

схема розташування шпильок на балці перекриття

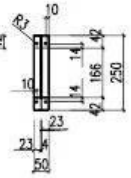

металевий анкер

(для розкріплення балок перекриття)

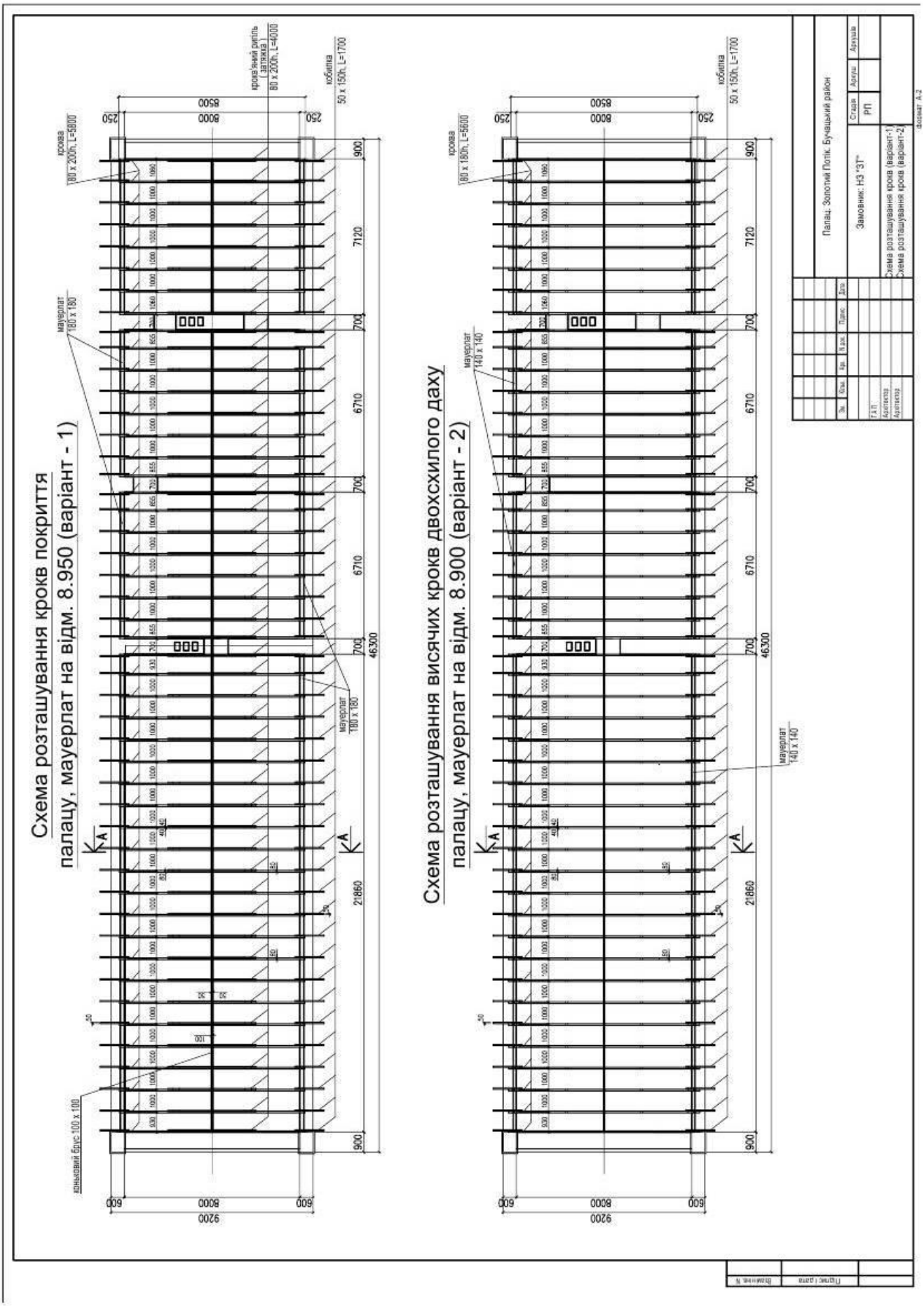
по а - а

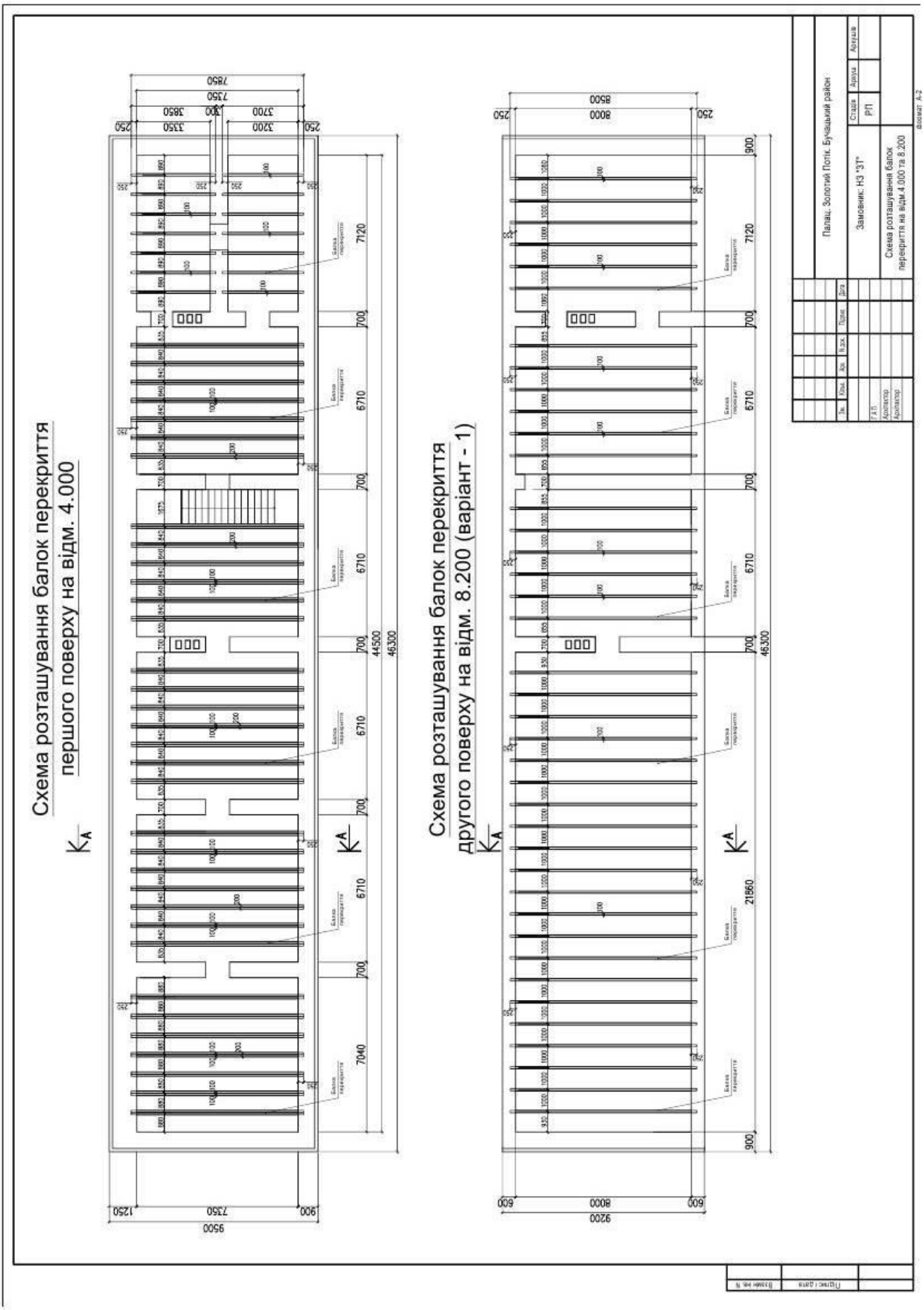

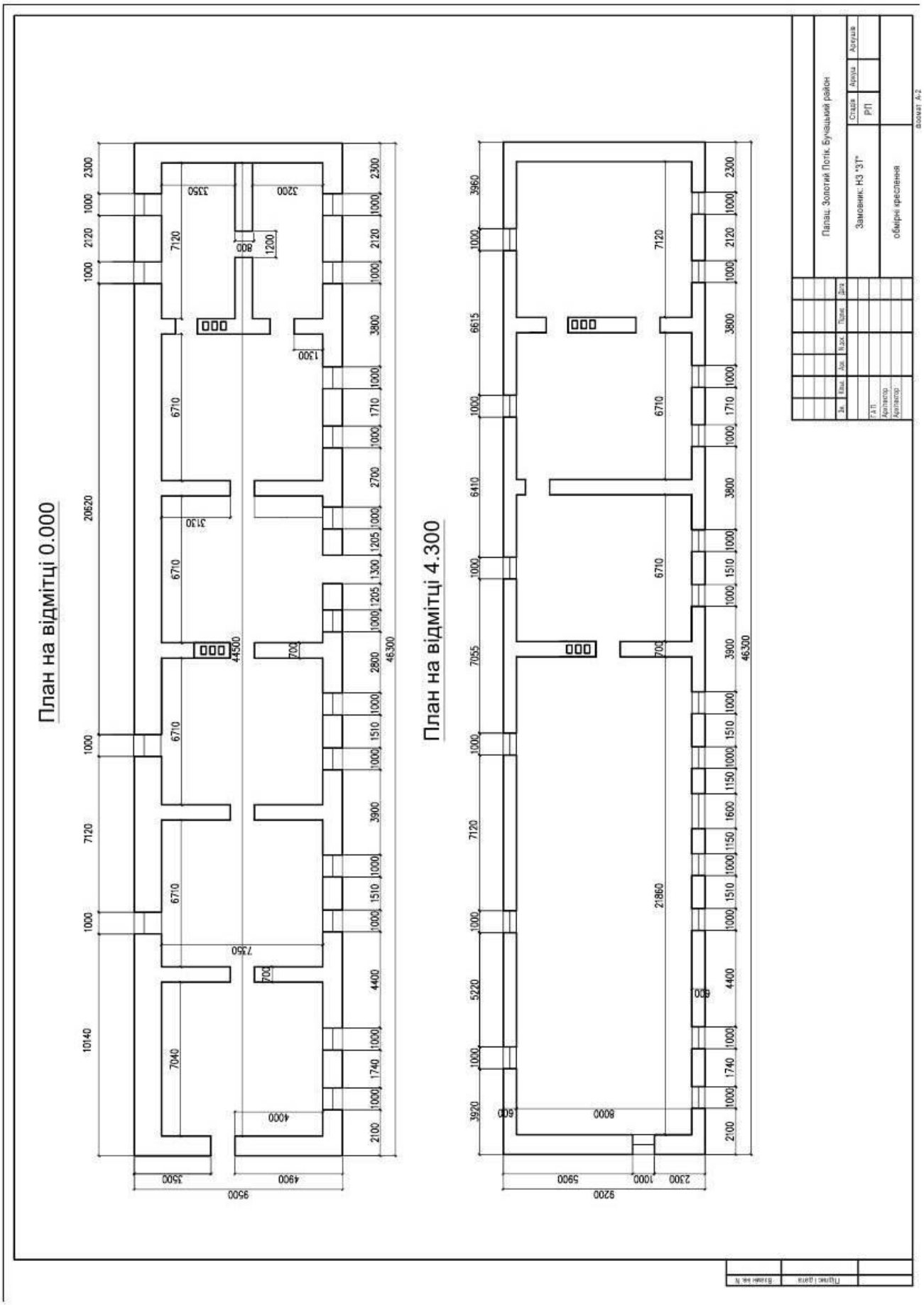
Зм.	Кільк.	Арк.	N док.	Підпис	Дата	Палац. Золотий Потік. Бучацький район	
Г.А.П.						Замовник: НЗ "ЗТ"	Стадія: РП; Аркуш; Аркушів
Архітектор						Специфікація деревини Вузли і деталі влаштування даху	
Архітектор							

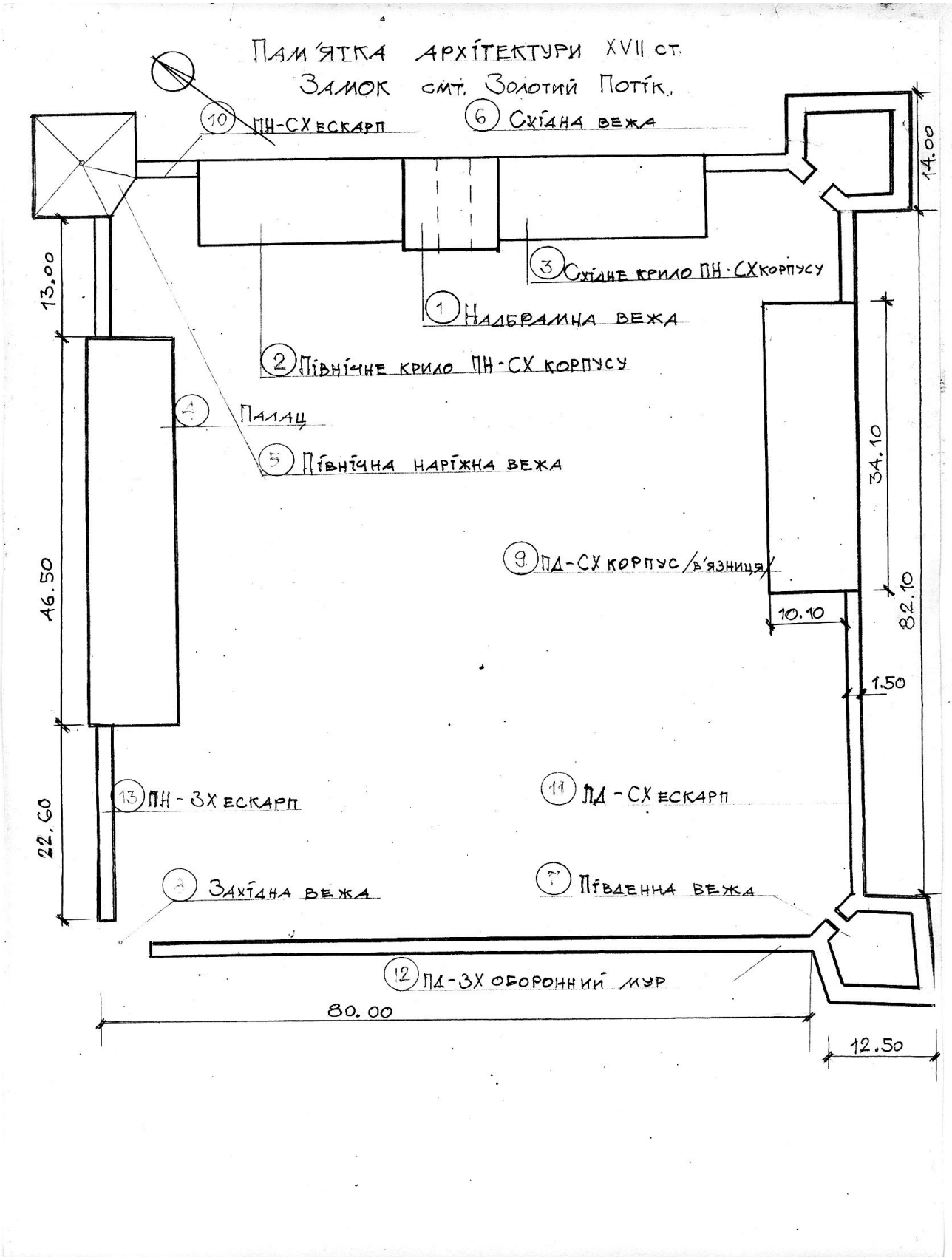
формат А-2

Інв.№ | Взамін.№ | Підпис і дата

Схема розташування крокв покриття
палацу, мауерлат на відм. 8.950 (варіант - 1)
Схема розташування висячих крокв двохсхилого даху
палацу, мауерлат на відм. 8.900 (варіант - 2)
Палац Золотий Потік Бучацький район
Замовник: НЗ "ЗТ"
Стадія
Аркуша
РП
Схема розташування крокв (варіант-1)
Схема розташування крокв (варіант-2)
Формат А-2

Схема розташування балок перекриття
першого поверху на відм. 4.000
Схема розташування балок перекриття
другого поверху на відм. 8.200 (варіант - 1)
Палац. Золотий Потік. Бучацький район
Замовник: НЗ "ЗТ"
Стадія
РП
Аркуш
Схема розташування балок
перекриття на відм.4.000 та 8.200
Формат А-2

План на відмітці 0.000
План на відмітці 4.300
Палац Золотий Потік Бучацький район
Замовник: НЗ "ЗТ"
Стадія
РП
обмірні креслення
Формат А-2

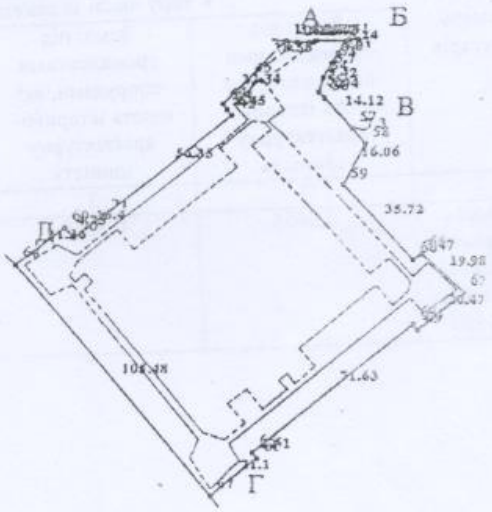

Назви складових змінено в 2014 році згідно сторін світу.

Додаток до витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку від 22.07.2015 р. № НВ-6101792322015

Кадастровий план земельної ділянки

Кадастровий номер земельної ділянки 6121255500:02:003:0818

Масштаб 1: 2000

Опис меж:

Від А до Б землі Золотопотіцької селищної ради;

Від Б до В землі Золотопотіцької селищної ради;

Від В до Г землі Золотопотіцької селищної ради;

Від Г до Д землі громади християн віри Євангельської;

Від Д до А землі Золотопотіцької селищної ради;

Умовні позначення:

Експлікація земельних угідь:

Всього земель, гектарів	У тому числі за земельними угіддями, гектарів:			
	Землі під громадськими спорудами, які мають історико-архітектурну цінність	Землі під громадськими спорудами, які мають історико-архітектурну цінність	Землі під громадськими спорудами, які мають історико-архітектурну цінність	Землі під громадськими спорудами, які мають історико-архітектурну цінність
1	2	3	4	5
Площа земельної ділянки, гектарів 1.1500	0.5655	0.3215	0.2618	0.0012

Відомості про Державного кадастрового реєстратора, який склав кадастровий план земельної ділянки

Прізвище та ініціали Державного кадастрового реєстратора, який склав кадастровий план земельної ділянки	Бутенко Т. Б.
Підпис Державного кадастрового реєстратора, який склав кадастровий план земельної ділянки	

ВИТЯГ
з Державного земельного кадастру про земельну ділянку

Номер витягу	НВ-6101792322015
Дата формування	22.07.2015
Надано на заяву (запит)	Національний заповідник "Замки Тернопілля" 22.07.2015, ЗВ-6101882032015

Дані, за якими здійснювався пошук інформації у Державному земельному кадастрі

Кадастровий номер земельної ділянки	6121255500:02:003:0818

Загальні відомості про земельну ділянку

Кадастровий номер	6121255500:02:003:0818
Місце розташування (адміністративно-територіальна одиниця)	Тернопільська область, Бучацький район, смт Золотий Потік, вулиця Дружби, 24
Цільове призначення:	G.08
Категорія земель	Землі історико-культурного призначення
Вид використання земельної ділянки	для забезпечення охорони об'єктів культурної спадщини
Форма власності	Державна власність
Площа земельної ділянки, гектарів	1.1500

Відомості про державну реєстрацію земельної ділянки

Інформація про документацію із землеустрою, на підставі якої здійснена державна реєстрація земельної ділянки	Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), 19.04.2015;ТОВ "Галицькі землі", Галич О.К.
Орган, який зареєстрував земельну ділянку	Відділ Держземагентства у Бучацькому районі
Дата державної реєстрації земельної ділянки	22.07.2015

Створено за допомогою програмного забезпечення Державного земельного кадастру

Відомості про обмеження у використанні земельної ділянки

Вид обмеження у використанні земельної ділянки	Охоронна зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи
Площа земельної ділянки (її частини), на яку поширюється дія обмеження	0.0125 гектарів
Підстава для виникнення обмеження у використанні земельної ділянки	30.12.1899
Дата державної реєстрації обмеження	30.12.1899
Строк дії обмеження	безстроково

Відомості про обмеження у використанні земельної ділянки

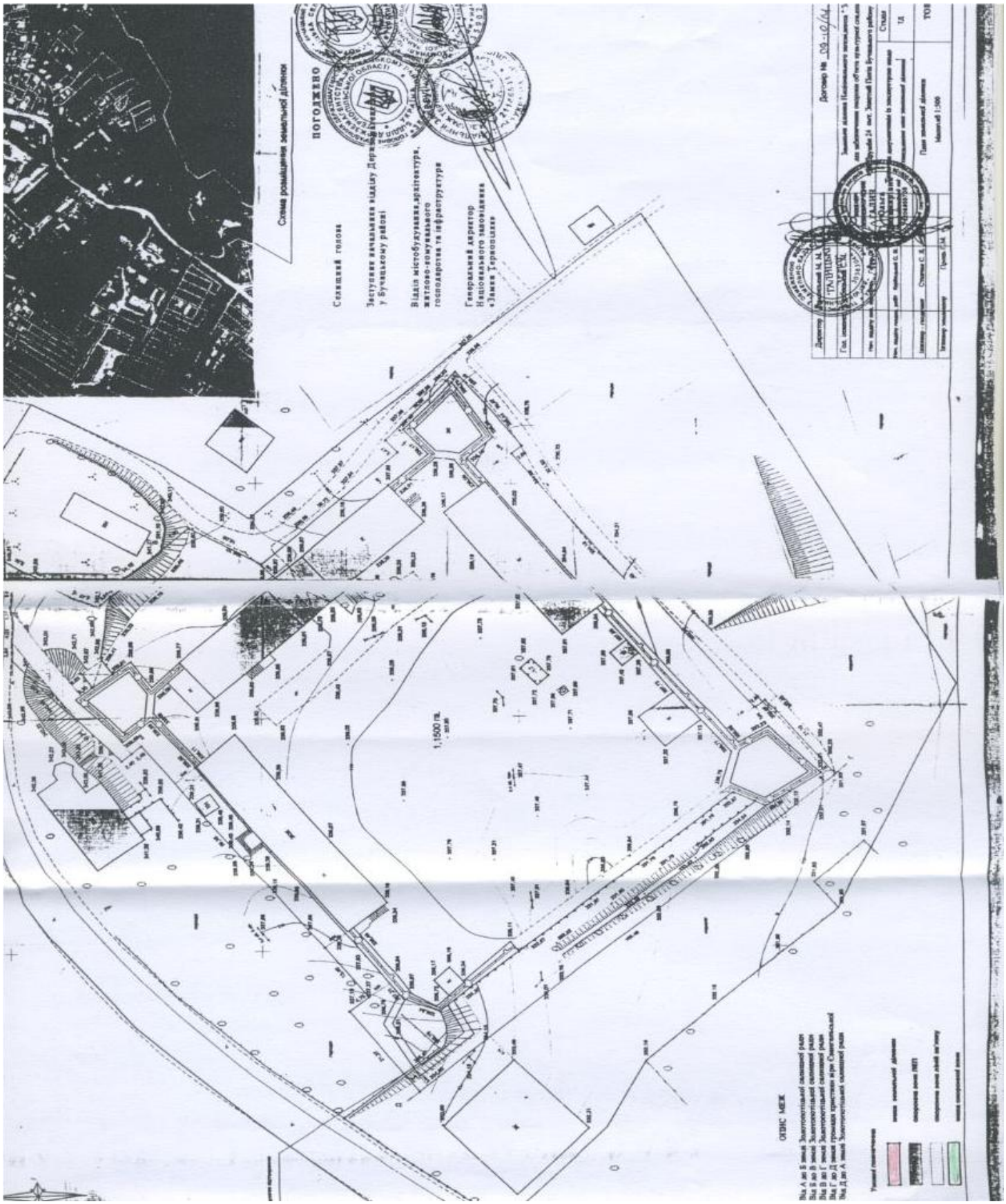
Вид обмеження у використанні земельної ділянки	Охоронна зона навколо об'єкта культурної спадщини
Площа земельної ділянки (її частини), на яку поширюється дія обмеження	1.1500 гектарів
Підстава для виникнення обмеження у використанні земельної ділянки	30.12.1899
Дата державної реєстрації обмеження	30.12.1899
Строк дії обмеження	безстроково

Відомості про державного кадастрового реєстратора (нотаріуса), який надав витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку

Витяг підготував та надав	Т. Б. Бутенко, Відділ Держземагентства у Бучацькому районі
Підпис	
М.П.	

ДЕРЖАВНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ АГЕНТСТВА ... БУТЕНКО Тарас Богданович ... 3294000212

допомог

ПОГОДЖЕНО
Схема розміщення земельної ділянки
Експлікація
Відомість координат
Умовні позначення
ОПИС МЕЖ

ЗАМОК В ЗОЛОТОМУ ПОТОЦІ. БУДІВЕЛЬНО-РЕМОНТНІ ТЕХНІЧНІ ОБ'ЄКТИ.

ВІДОМІСТЬ ОБЧИСЛЕННЯ РІЗНИЦЬ ОБ'ЄМІВ.

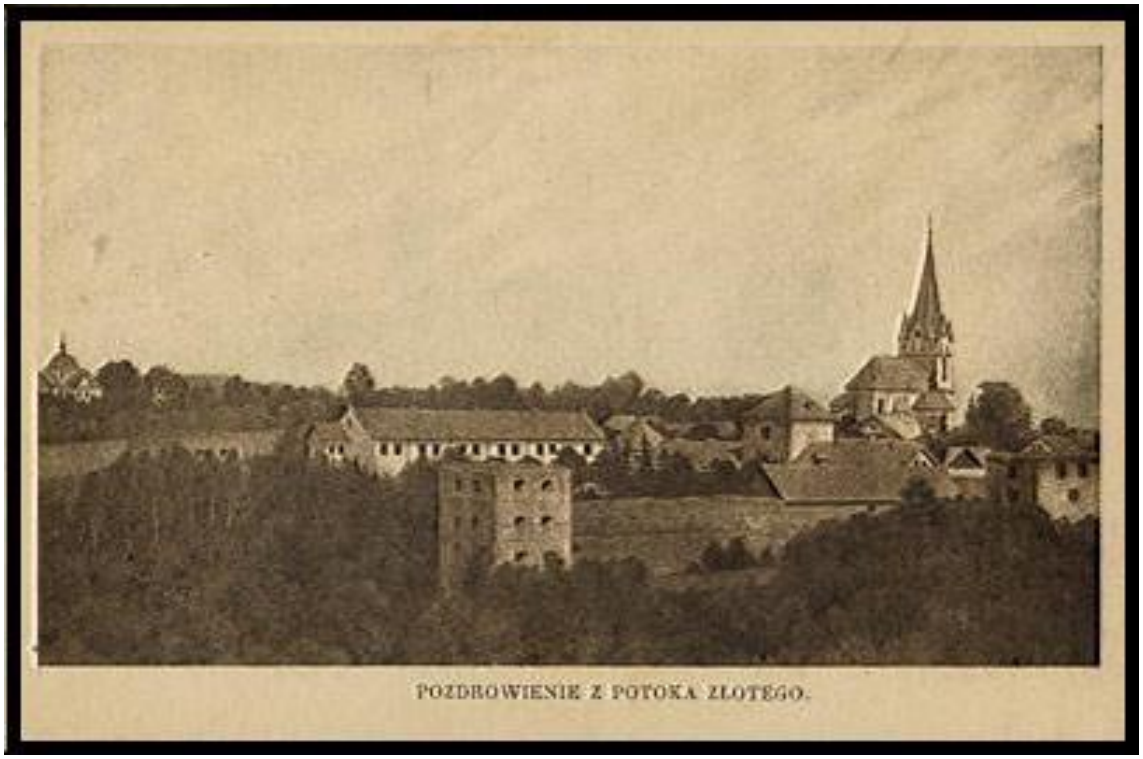
		Довжина	Ширина	Висота	Об'єм
1	Надземна вежа				
	Будівля	10.50	10.00	13.50	1417.5
	Дах	10.50	10.00	5.0	475.0
	Підвали	10.50	10.00	4.0	420.0
					2312.5
2	Тн. кам'яного корпусу				
	Будівля	23.00	10.00	5.60	1288.0
	Дах	23.00	10.00	4.00	460.0
	Підвали	23.00	10.00	4.00	920.0
					2668.0
3	Під. кам'яного корпусу				
	Будівля	23.00	10.00	5.60	1288.0
	Дах	23.00	10.00	4.00	460.0
	Підвали	23.00	10.00	4.00	920.0
					2668.0
4	Тн. кам'яного корпусу	46.50	9.50	10.00	1441.5
	Підвали	46.50	9.50	3.00	1323.2
					5741.7
5	Тн. східчастої вежі				
	Будівля	14.00	14.00	7.00	1372.0
	Дах	14.00	14.00	5.00	826.7
					1698.7
6	Під. східчастої вежі	14.00	13.30	148.20	18955
7	Під. з'їзду кафедрального	12.50	13.60	12.00	1040.0
8	Під. закладки надземної вежі	—	—	—	—
9	Тюремний корпус (будівля)				
	Дах	34.10	12.10	3.50	1205.11
	Дах	34.10	12.10	4.00	688.8
					1894.1
10	Тюремне тесло муру	82.10	1.50	7.00	862.5
11	Західне тесло муру	80.20	1.50	6.50	780.0
12	Північне тесло муру	35.60	2.00	2.60	185.1
13	Східне тесло муру	47.50	1.50	4.00	105.0
14	Кріпильні				1935.6

Будівельні матеріали виконані на підставі складальних робіт. Інженер-архітектор Ярослав Ігорович Сергієвський. Зроблено під керівництвом проф. Ярослава Ігоровича О.

Умовні позначення

Шурф

Місце проб на міцність кам'яних матеріалів

Архівне фото.

Замок в с.Золотий Потік. Фото початок ХХст.

Вигляд з квадрокоптера. 2018 р.

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Замок

(найменування об'єкта)

вид	**тип**	**Категорія пам'ятки**
Пам'ятка архітектури	Оборонна споруда	Пам'ятка архітектури національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

XVIIст.

2. Місцезнаходження об'єкта:

Тернопільська область, Бучацький район, с. Золотий Потік

3. Охоронний № пам'ятки:

Охор. №656

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів від 24.08.63р №970

5. Функціональне використання:

сучасне використання	**первісне призначення**	**інші (протягом часу існування об'єкта)**
Не використовується	Оборонна функція	Південний корпус використовувався під приміщення МВД Східне крило Пн-Сх корпусу використовувалось НКВД. Пізніше з 1967 по 1970р.р пам'ятка використовувалась комбінатом комуналь-них підприємств і заготконторою.

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Розташований у вигідному положенні між горами, при головному шляху з Києва і Поділля на Волинь.
Характеристика об'єкта	Замок збудований за форталіційною системою, він утворює просторий квадрат з склепінчастою пивницею та надбрамною баштою, з п'ятикутними баштами на кутах. Поздовжній і торцевий фасади палацу оформлені "ганками" і відкритою галереєю. Портал первісного входу і наличники вікон декоровані ренесансовою різьбою. Посередині північно-східної стіни, під квадратною в плані, триярусною баштою з кам'яними обрамленнями вікон є в'їзна брама, перекрита бочковим та напівциркульним склепінням. Кам'яне обрамлення з внутрішньої сторони брами вирване так само, як і таблиця з написом, що знаходилася зі зовнішньої сторони над входом, на що вказує відповідне заглиблення. Де-не-де ще збереглися цоколі і ребра башт. Кожна з кам'яних башт повернута в одну сторону світу і була забезпечена трьома ярусами бійниць. В кам'яних оборонних стінах товщиною 2м, і баштах були бійниці для гармат і ручної зброї, на сьогодні знаходяться в незадовільному стані. У західній частині подвір'я знаходиться криниця, повністю викладена з каменю, сьогодні вона засипана. Великий парк, який оточував палац, займав площу біля 20 га .
Наявність творів мистецтва	**Портал.** Поч XVIIст. Піщаник. Різьба. 656/3 Отвір дверей обрамлений могутнім виступом вверху, посередині декоративні галузки, роздвоюючись, відхиляються вниз вправо і вліво. Кінці галузок завершені розквітлими тюльпанами, крайні з них опущені вниз, середні підняті догори. Посередині гілка прикрашена двома листками, з яких верхній піднятий догори, а нижній опущений вниз. Портал завершений профільованим карнизом. Портал неодноразово білений, має втрати на карнизі. **Маскарон.** Поч XVIIст. Піщаник. Різьба. Маскарон у вигляді голови лева з розставленими вухами у формі близький до овалу. Плоскорізьблені очі оточені опуклими валиками брів, ліве скошене вниз, праве розташоване горизонтально. На місці пащі невеликий отвір,

	нижня щелепа не виділена. Внизу маскарон спирається на роздвоєний валик. Маскарон вкритий суцільним шаром кіптяви. **Обрамлення вікон.** Поч XVIIст. Піщаник. Різьба. 656/10-11. Вікна знаходяться на західній стіні палацу, справа від вхідних дверей. Верхня частина вікон оздоблена подвійним фризом з карнизом. Нижній фриз прикрашений трьома квітковими розетками розділеними тригліфами. Верхній фриз коротший, з двома розетками. З боків- профільовані тяги. В нижніх кутах – стилізовані квіткові розетки. Присутнє вищерблення в кількох місцях та загальне вивітрення каменю.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Замок (1. Надбрамна вежа. 2. Північне крило ПН-СХ (східного) корпусу 3. Східне (південне) крило ПН-СХ (східного) корпусу 4. Палацовий ПН-ЗХ (північний) корпус 5. ПН (Північно-східна) наріжна вежа 6. Східна (Південно-східна) наріжна вежа 7. Південна (Південно-західна) наріжна вежа 8. Західна (Північно-західна) наріжна вежа(руїна, збережена на рівні фундаменту). 9. ПД-СХ (Південний) корпус (в'язниця) 10. Оборонні мури: ПН-СХ, ПД-СХ, ПД-ЗХ, ПН-ЗХ. 11.Криниця.)

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий,задовільний, незадовільний, аварійний	Замок в с. Золотий Потік перебуває в аварійному стані і потребує повного об'єму ремонтно-реставраційних робіт. Акт технічного стану від18.05.2018 р

9. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науково-проектна документація з реставрації Замку у с. Золотий Потік	1991 рік	Український спеціальний науково-реставраційний інст-т "Укрзахідпроектреставрація" м Львів.	Архів інституту

4

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Історична довідка	1	2018р	
Акт техстану	1	18.05.2018р	Соломчак А
Схема фотофіксацій об'єкта	1	2018 р	Бойко П. П.
Фото складових замку	29	2018 р	Бойко П. П.

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Пр. інженер відділу ОЕРПК НЗ «Замки Тернопілля»	Інженер-будівельник	Соломчак Ганна Володимирівна		06. 2018 р

Начальник Управління культури
Тернопільської облдержадміністрації _____ **Г. П. Шергей**

Генеральний директор Національного
Заповідника "Замки Тернопілля" _____ **А. В. Мацпура**

АКТ

технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини

№ 18 від 18.05.2018р

Замок

(найменування об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

Архітектурний.

(вид/види об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

Національного значення

(категорія об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

Постанова Ради Міністрів УРСР від 24.08.63р №970

(номер і дата рішення про взяття на облік)

656

(існуючий охоронний номер (за наявності)

Ми, що нижче підписалися, представники: **Управління культури Тернопільської обласної державної адміністрації:**

(найменування органу охорони культурної спадщини,

Шергей Григорій Платонович – начальник управління культури

П.І.Б., найменування посади)

Пелехатий Ярослав Омелянович - головний спеціаліст відділу культури, охорони культурної спадщини

П.І.Б., найменування посади)

з одного боку і **Маціпура Анатолій Вікторович- генеральний директор Національного заповідника «Замки Тернопілля»**

(П.І.Б., найменування посади)

з іншого боку (далі - користувач), склали цей Акт про те, що цього числа нами проведено огляд технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини

Замок, ох. № 656

(найменування об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини, охоронний номер)

розташована Тернопільська область, Бучацький р-н, смт Золотий Потік.

(місцезнаходження об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

загальною площею 1738,0 м^2

технічна адреса вказаного об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини **Тернопільська область, Бучацький р-н, смт Золотий Потік.**

У результаті огляду об'єкта (пам'ятки) встановлено:

ТЕХНІЧНИЙ СТАН ОБ'ЄКТА (ПАМ'ЯТКИ) КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ:

1.Загальний стан об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини. Замок знаходиться у значній мірі у руїні, загальний технічний стан пам'ятки - аварійний.
(коротка характеристика стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини в цілому)
Замок збудований за форталіційною системою, він утворює просторий квадрат з стороною понад 80м. Чотири роги були укріплені п'ятикутними баштами. До нашого часу не збереглася західна вежа, зруйнована під час останньої війни, а потім розібрана. Замок перебуває в аварійному стані.

2.Стан збереження. Стіни трьох п'ятикутних башт та оборонних мурів збудо
(детальний опис вигляду, стану збереження окремих частин,конструктивних елементів об'єкта
вані з червоного ламаного каменю, мають місце значні вивали кладки, присутні
(пам'ятки)культурної спадщини із зазначенням матеріалу, розміру, наявності меморіальних дошок тощо)
відхилення стін по вертикалі та механічні пошкодження стін, стан аварійний.

Найкраще збережена Північна наріжна вежа, яка має покрівлю з заліза, що повністю вкрита іржею та частково відсутня, стан незадовільний. Перекриття І-го ярусу Пн вежі – система цегляних півциркульних склепінь, в незадовільному стані; ІІ-го ярусу – втрачене, присутні гнізда від балок. Південна та східна вежі зруйновані, тільки стіни височать на рівні ІІ поверху.

Посередині північно-східної стіни, під квадратною в плані, триярусною баштою є в'їзна брама з кам'яними обрамленнями, перекрита бочковим склепінням, стан незадовільний. Перекриття дерев'яне ІІІ ярусу надбрамної башти та дерев'яні сходи, що вели на ІІ поверх башти, внаслідок пожежі зруйновані, стан аварійний. Покрівля надбрамної башти виконана з заліза, вкрита іржею, стан незадовільний. Підпружні арки брами мають замкові камені, прикрашені макаронами, стан задовільний. Білокам'яні обрамлення віконних прорізів ІІ ярусу в задовільному стані. На східному фасаді в'їзної башти обрамлення багато декоровані пізно ренесансовим орнаментом з розвиненими профільованими підвіконнями і карнизами, присутні втрати від механічних пошкоджень-10%, стан задовільний. Обрамлення на західному фасаді декоровані ще багатше, особливо розвинені білокам'яні, багато оздоблені карнизи, що опираються на кронштейни з масками левів – пошкодження та втрати – 10-15%. Білокам'яний карниз, що вінчає стіну вежі прикрашений пояском йонік (орнамент, обрамлений валіками), зі східної і західної сторони стан карнизу задовільний, втрати становлять 5%. Натомість втрати з півдня та півночі сягають50%, стан карнизу незадовільний

Палац збережений на рівні І-ІІ поверху. В цоколі палацу збереглося білокам'яне обрамлення круглого віконця в пивницю, в обрамленні збереглися металеві куті грати. Збереглися залишки білокам'яного обрамлення входу в пивницю, стан аварійний. На південному фасаді І-ого поверху збереглися віконні обрамлення з білого каменю (всього 12 обрамлень), обрамлення подібні тільки розмірами і композицією. Декор, натомість, в кожному випадку інший: від геометричних профілів до складного рослинного орнаменту, стан обрамлень задовільний, втрати до 5%. Посередині фасаду збереглося білокам'яне дверне обрамлення (проріз закладений цеглою), складного рисунку з багатим профілюванням і рослинним орнаментом, стан задовільний. Бічний вхід в задній стіні має вставлене зсередини білокам'яне обрамлення, стан задовільний. До бічного входу провадять сходи, викладені з плит єврейського (ізраелітського) цвинтаря, стан незадовільний. В поперечних стінах палацового корпусу–4 білокам'яні обрамлення складного рисунку з багатим профілюванням, стан задовільний. В інтер'єрі збережені два

білокам'яні каміни, в незадовільному стані. Вікна другого ярусу, що виходять на північ і південь оздоблені накладними ліпними обрамленнями, стан їх вкрай незадовільний, втрати сягають 70%.

Стіни південного корпусу (в'язниці) мають підвищену вологість стін, наявні вивали кладки під перекриттям, відсутнє заповнення швів кладки, стан незадовільний. Перекриття плоске - дерев'яне 20% обвалилось, балки місцями прогнивші, дошка підшивки 100 % прогнивша, стан аварійний. Присутня деформація дерев'яного даху-70% (решта-втрата даху 30%), загнивання та замокання існуючих дерево конструкцій даху, стан аварійний. Покрівля з черепиці деформована, присутні проломи та обвали покрівлі, часткова відсутність, стан аварійний. Віконні та дверні заповнення відсутні, частково присутні на вікнах металеві решітки. Вхідні двері – металеві, деформовані; внутрішні двері дерев'яні, зміщені по периметру та прогнивші, стан незадовільний. Підлога дощата в один шар прогнивша, стан незадовільний. По коридорах покриття підлоги відсутнє.

В кам'яних оборонних стінах товщиною 2м, і трьох баштах є бійниці (для гармат і ручної зброї). В стінах присутні вивали каменю та вивітрені заповнення кладки, незадовільний стан. У Пд-Зх частині подвір'я знаходиться криниця, викладена з каменю, на даний час вона засипана.

3.Відомості про реставраційні та інші роботи, які були проведені на об'єкті (пам'ятці) культурної спадщини (за наявності) Після війни залишки замкових приміщень використовувались для різних господарських потреб, користувачем
(дата здійснення, проектна та підрядна організації, характер проведених робіт)
замку була швейна фабрика. В південному корпусі в XIX ст була в'язниця. В 2008 році замок передано на баланс заповідника. Власними силами заповідника проведені роботи по закриттю всіх віконних та дверних прорізів замку, відреставровано стіну північного корпусу, ліквідовано аварійний стан сходів корпусу, проведено ремонт даху та ремонт штукатурки фасаду корпусу.

4. Стан території об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини: Площа території – 1,15 га. Територія замку невпорядкована, присутні самосіви, стан незадовільний
(площа, благоустрій, озеленення, огорожа тощо)

5. Додатки 3 аркуші
(матеріали фотофіксації)

Представники органу охорони культурної спадщини:

(Підпис) **Шергей Г.П.**
(П.І.Б.)

(Підпис) **Пелехатий Я. О.**
(П.І.Б.)

Мацішура А.В.
(П.І.Б.користувача/власника)

(Підпис)

Заступник Міністра культури України
(найменування посади керівника органу охорони культурної спадщини)

(Підпис) **Мазур Т. В.**
(П.І.Б.)

Історична довідка.
Пам'ятка архітектури поч. XVII ст.
смт. Золотий Потік Бучацького р-ну.

Смт. Золотий потік знаходиться на південь від Бучача, над притокою Дністра. Раніше тут існувало село Загайполе. Його разом з сусіднім Соколовим отримав Яків Потоцький від королевича Зигмунда Августа і перейменував на Золотий Потік. Пізніше село перейшло до нащадків Потоцького. Коло 1570 р. його почали перетворювати на містечко. Розташоване у вигідному положенні між горами, при головному шляху з Києва і Поділля на Волинь, воно було своєрідним торговельним центром. Відомо також, що у 1601 р. король Зигмунд III надає містечку Магдебурське право і наказує ротмістру Стефану Потоцькому (коло 1568-1631) укріпити містечко оборонними мурами для захисту мешканців і приїжджих купців від неприятеля. Саме тоді на лівому березі ріки у південній частині містечка побудований **великий замок, заснований, як свідчать історичні документи, брацлавським воєводою і дідичем Бучача, Стефаном Потоцьким.**

В літературних джерелах згадується, що замок у Золотому Потоці до кінця XVIII ст. був житловим. Це була улюблена резиденція Стефана Потоцького. Тут він найчастіше жив зі своєю жінкою Марією Могилянкою. Після смерті чоловіка /1631 р./ вона приклала зусиль для того, щоб укріпити замок. Невдовзі цей замок став однією з найсильніших фортець Поділля.

У 1630 р. до Польщі на запрошення короля Зигмунда III прибув до Франції військовий інженер Гійом Левассер де Боплан. Він мав будувати фортеці на т. зв. «східних кресах» Польщі, а також зміцнювати і відбудовувати існуючі замки відносно потреб часу. Французький інженер був в Бучачі тоді, коли йшла ґрунтовна перебудова замку, а отже можна сміливо припустити, що він мав відношення до цієї роботи. На карті Подільського воєводства, складеної цим інженером, позначені Бучацький і Потоцький замки. З цього можна зробити висновок, що Боплан без сумніву займався цими укріпленнями або, можливо, керував приватними архітекторами і будівничими Потоцьких.

На початку 70-х років XVII ст. Поділля спустошили турецькі війни. Перша така війна вибухнула у 1672 р. У жовтні цього ж року Магомет IV підійшов до Бучача і здобув замок. У 1675 році розпочалася друга польсько-турецька війна, що тривала до Журавненського мирного договору 1676 р. У 1676 р. на Польщу напав паша Ібрагім Шейтан. В середині вересня він був вже під Бучачем. Здобувши перемогу паша наказав зруйнувати фортецю і місто. Тоді ж був здобутий і спалений замок у Золотому Потоці. Згодом укріплення було відбудоване і у цьому стані проіснувало в цілості до початку XIX ст.

В історичному документі 3/ЦДІА в м. Львові є лише згадка про замок в Золотому Потоці, датована 24 січня 1771р. Першим дослідив і описав фортецю у 1872 р. польський дослідник Олександр Чоловський.

Під кінець XVIII ст. Микола Потоцький, тодішній власник Золотого Потоку, почав продавати окремі села, що входили до його маєтку. У 1786 р. село разом з замком купив голова давнього шляхетського суду у Станіславові, таємний цісарський радник, Гнат Скварчинський.

Пізніше, Золотий Потік разом з замком, переходить до нащадка Потоцьких, магната Ольшевського. У 1840 році він побудував коло замку на пагорбі великий палац. Тоді замкові мури зазнали найбільшої шкоди. Ольшевський повидирав майже всі білокам'яні деталі замку (балюстради, барокові обрамлення вікон, дверей та камінів.

Кошти на побудову нової резиденції виявилися дуже великими і перебільшували можливості власника. Вкінці збанкрутілий власник був змушений продати його.

В 40-х роках XIX ст. Золотий Потік належав Янові Стойовському, котрий невдовзі продав його рабіну - чудотворцю Ізраєлеві Фрідману. Тоді місто занепадає, руйнується палац і замок, часті пожежі і щорічний град приносять околиці голод і нужду.

Палац, збудований Ольшевським, за переказами місцевих жителів, був запроектований якимсь італійцем. Він не являв собою однорідну за стилем композицію. Це була прямокутна в плані будівля, одноповерхова, з дуже глибокими житловими пивницями, накрита невисоким чотирисхилим дахом. Головний фасад палацу був збудований у стилі класицизму, а дворовий і бічний лівий мали неготичні акценти. В центральному холі і житловій кімнаті, по сусідству з великим салоном з правої сторони, стояли вирізьблені з тесаного білого каменю ренесансові каміни з замку Стефана Потоцького. Палац, побудований Ольшевським, згорів у 1935 р., а в 1938 р. був відбудований у цілості / вірогідно, на кошти Олександра Гнєвоша. Бібліотеку і значну частину музейних збірок вивезли росіяни до Москви у 1918 р./

З літературних джерел відомо, що Потоцький замок сполучався підземним ходом з Язловецьким і Бучацьким, а також з костьолом у Потоці. В 1870 р. коли копали вапняк біля костельного цвинтаря випадково відкрито частину цього ходу. Тоді було відкрито залізну браму, що закривала хід з південної сторони і вела до замку. Існує легенда, за котрою засипаний тепер підземний хід, мав вихід до замку в Чернелиці.

В кінці XIX ст. «Коло консерваторів», що займалося збереженням і вивченням пам'яток Галичини, зацікавилося замком у Золотому Потоці. У 1892 р. дослідник Олександр Чоловський описав його.

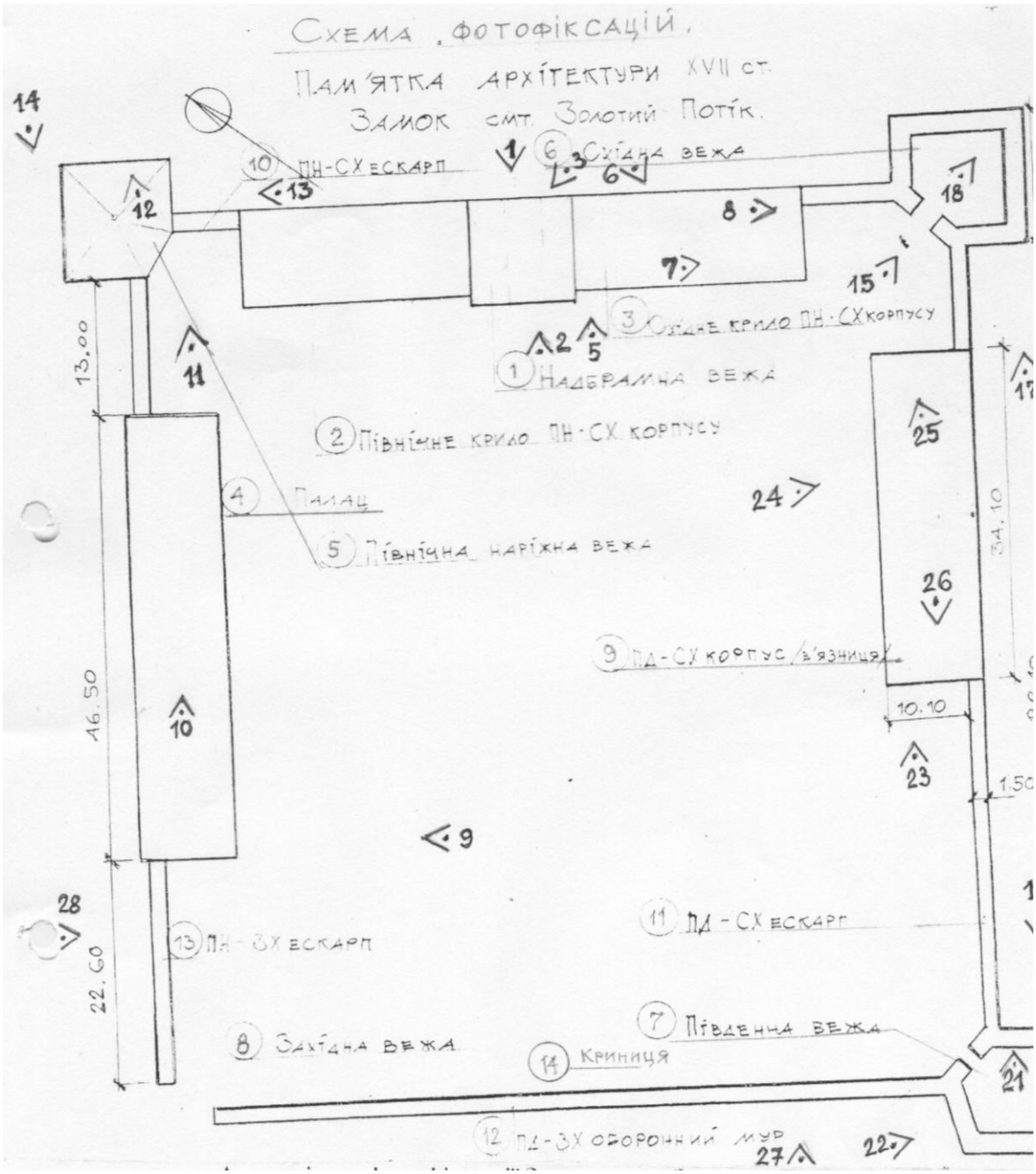
8 березня 1926 р староство у Золотому Потоці звернулося до повітового відділу у Бучачі з повідомленням, що замок збережений до сьогодні відносно добре, прослідковуються сліди давніх валів і ровів. Ці матеріали з метою реєстрації історико-архітектурних пам'яток Східної Галичини зібрав урядовий комісар Кухецький.

З літературних джерел відомо, що у 30-х роках XX ст. руїни замку у Золотому Потоці були законсервовані.

Архітектор Чеслав Тульє відносить замок у Золотому Потоці до «типів чотирикутних фортець». Аналогами таких укріплень можуть бути замки у Жовкві (поч. XVIIст), у Свіржі (XVст), у Микулинцях (сер.XVIст), у Поморянах (XVI ст.).

Х Р О Н О Г Р А Ф І Я.

Перші роки XVII ст.	Збудований замок у Золотому Потоці.
XVII-XVIII ст.	Замок-резиденція роду Потоцьких.
Лютий 1672 р	Місто відвідав шведський мандрівник Ульрік Вердум
Жовтень 1672 р	Фортецю зайняли турки
1676 р	Замок здобутий і спалений пашею Ібрагімом
1771 р	Згадка про замок в історичному документі.
1786 р	с. Золотий Потік разом з замком купив у Миколи Потоцького Гнат Скварчинський.
1840 р	Для побудови палацу Ольшевського взято в замку білокам'яні деталі.
1870 р	Випадково відкрито підземний хід, що сполучав замок з костелом
1892 р	Вперше описав замок О. Чоловський.
Кінець XIX ст.	Станом замку зацікавилось «Коло консерваторів»
30-ті роки XX ст.	Руїни замку були законсервовані.

Анотація до фотофіксації Замку в смт Золотий Потік.

№ фото	№ складової	Назва складових Замку	Прим
1,2.	1	Надбрамна вежа.	
3,4.	**2**	Північне крило ПН-СХ корпусу	
5-8.	3	Східне крило ПН-СХ корпусу.	
9,10.	4	Палацовий ПН-ЗХ корпус	
11-14	5	Північна наріжна вежа.	
15-18	6	Східна наріжна вежа	
19-22	7	Південна вежа	
---	8	Західна вежа (збережені тільки фундаменти)	
23-26	9	Південнно-східний корпус	
27-29	10-12	Оборонні мури	

1. Надбрамна вежа. Вигляд з півночі (зовні). 2017 р Фото: Бойко П. П.

2. Надбрамна вежа Вид з дитинця замку. 2017 р. Фото: Бойко П. П.

3. Північне крило ПН-СХ корпусу. Вид зі сходу з зовні. 2017 р. Фото: Бойко П.П.

4. Північне крило ПН-СХ корпусу . Вид з подвір'я замку. 2017 р. Фото: Бойко П. П.

5. Східне крило ПН-СХ корпусу (НКВД) надбрамної вежі.
Вигляд з подвір’я замку. 2017 р Фото: Бойко П. П.

6. Східне крило ПН-СХ корпусу (НКВД) надбрамної вежі.
Вид з півночі (зовні замку). 2017 р. Фото Бойко П. П.

7. Східне крило ПН-СХ корпусу (НКВД) надбрамної вежі.
Вигляд зсередини корпусу. 2017 р. Фото Бойко П. П.

8. Східне крило Пн-Сх корпусу (НКВД) надбрамної вежі.
Вигляд зсередини корпусу. 2017 р. Фото Бойко П. П.

9. **Палацовий корпус. Вид з південного дитинця замку. 2017 р. Фото: Бойко П. П.**

10. Палацовий корпус.
Вид з середини палацу. 2017 р. Фото: Бойко П. П.

11. Північна вежа. Пд-Сх фасад. 2017 р Фото П. Бойка.

12. Північна вежа. Вигляд зсередини 2017 р. Фото П. Бойко.

13. Північна вежа. ПН-ЗХ фасад. Вигляд з зовні 2017 р Фото П. Бойка

14. Північна вежа. ПН-ЗХ фасад. Вигляд зовні 2017р

15. Східна вежа. Вигляд з дитинця замку. 2017р Фото П. Бойко
16. Східна вежа. Вигляд з заходу. 2017р Фото П. Бойко

17. Східна вежа. Вигляд з північного сходу (зовні). 2017 р Фото П. Бойко

18. Східна вежа. Вигляд з середини вежі. 2017 р Фото П. Бойко

19. Південна вежа. Вигляд зовні з ПН СХ. Фото 2017 р. Бойко П.

20. Південна вежа. Вигляд з ПД ЗХ. Фото 2017р Бойко П.

21. Південно вежа. Фото 2017 р П. Бойко.

22. Південна вежа. Фото 2017 р. П. Бойко

23. ПД-СХ корпус (в’язниця**). Автор фото П. Бойко 2017 р.**

24. ПД-СХ корпус (в’язниця)**. Вид з дитинця замку.**
Автор фото П. Бойко. 2017р

25. ПД-СХ корпус (в’язниця). Автор фото П. Бойко. 2017 р

26. ПД-СХ корпус (в’язниця). Автор фото П. Бойко. 2017 р

27. Південно-західний оборонний мур. Вид з заходу. 2018 р.
Фото: Бойко П. П.

28. Північно-західний ескарп. Вид з півночі. 2018 р. Фото: Бойко П. П.

29. Південно-східний ескарп. Вид з сходу. 2018 р. Фото: Бойко П. П.